

NL

NL

NL

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 15.7.2009
COM(2009) 366 definitief

2009/0104 (CNS)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EG) nr. 539/2001 tot vaststelling van de lijst van derde landen waarvan de onderdanen bij overschrijding van de buitengrenzen in het bezit moeten zijn van een visum en de lijst van derde landen waarvan de onderdanen van die plicht zijn vrijgesteld

TOELICHTING

1. Context van het voorstel

Met dit voorstel tot wijziging van Verordening (EG) nr. 539/2001¹, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1932/2006², beoogt de Commissie het volgende:

- de twee bijlagen bij de verordening aanpassen om volledig recht te doen aan de nieuwe situatie in de westelijke Balkanlanden, gelet op de politieke wil van de Europese Unie om als onderdeel van de agenda van Thessaloniki de burgers van alle westelijke Balkanlanden vrij te stellen van de visumplicht voor kort verblijf, alsook op de vorderingen die zijn geboekt bij de dialogen over liberalisatie van de visumplicht die sinds 2008 worden gevoerd met Albanië, Bosnië en Herzegovina, de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Montenegro en Servië;
- waarborgen dat deze aanpassing voor westelijke Balkanlanden voorziet in de noodzakelijke periodieke herziening van Verordening (EG) nr. 539/2001 en van de bijlagen daarvan – namelijk de lijst van de derde landen waarvan de onderdanen bij overschrijding van de buitengrenzen in het bezit moeten zijn van een visum (bijlage I) en de lijst van derde landen waarvan de onderdanen van deze plicht zijn vrijgesteld (bijlage II) – en dat zij in overeenstemming is met de in overweging 5 van de verordening uitgelegde criteria, in het bijzonder die met betrekking tot illegale immigratie en de openbare orde, en in dit verband derde landen overbrengen van de ene bijlage naar de andere;
- overbrengen van de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Montenegro en Servië van bijlage I naar bijlage II van de verordening; opnemen van Kosovo volgens Resolutie 1244/99 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties in bijlage I van Verordening (EG) nr. 539/2001 onder "Territoriale entiteiten en autoriteiten die door ten minste één lidstaat niet als staat worden erkend". Dit laat de status van Kosovo volgens VN-Resolutie 1244/99 onverlet.

° Context en bestaande bepalingen op het door het voorstel bestreken gebied

Overeenkomstig artikel 62, punt 2, onder b), punt i), van het EG-Verdrag, heeft de Raad zijn goedkeuring gehecht aan Verordening (EG) nr. 539/2001 tot vaststelling van de lijst van derde landen waarvan de onderdanen bij overschrijding van de buitengrenzen in het bezit moeten zijn van een visum (de zogeheten "negatieve lijst") en de lijst van derde landen waarvan de onderdanen van die plicht zijn vrijgesteld (de zogeheten "positieve lijst")³. Volgens artikel 61 van het EG-Verdrag behoort de vaststelling van deze lijsten tot de begeleidende maatregelen die rechtstreeks met het vrije verkeer van personen in een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid verband houden.

De vaststelling van de derde landen waarvan de onderdanen aan de visumplicht zijn onderworpen en van die waarvan de onderdanen van die plicht zijn vrijgesteld, geschiedt aan de hand van een beoordeling per geval op basis van een aantal criteria die in het bijzonder verband houden met illegale immigratie, openbare orde en veiligheid en de externe betrekkingen van de Unie met de derde landen. Daarbij wordt tevens rekening gehouden met

¹ PB L 81 van 21.3.2001, blz. 1.

² PB L 405 van 30.12.2006, blz. 23.

³ PB L 81 van 21.3.2001, blz. 1.

de implicaties van de regionale samenhang en de wederkerigheid (zie overweging 5 van Verordening (EG) nr. 539/2001). Aangezien derde landen zich ten aanzien van deze criteria mettertijd kunnen ontwikkelen, dienen de positieve en negatieve lijsten regelmatig te worden herzien. Verordening (EG) nr. 539/2001 is daarom sinds de vaststelling vijf maal gewijzigd⁴. Gelet op de voornoemde ontwikkeling van de situatie met betrekking tot een aantal westelijke Balkanlanden, dienen de lijsten opnieuw te worden aangepast.

° **Beleid inzake visa voor kort verblijf voor westelijke Balkanlanden – Follow-up van de agenda van Thessaloniki**

Bij Verordening (EG) nr. 2317/95⁵ stelde de Raad voor het eerst een negatieve lijst op: deze omvatte Albanië, de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië en de Federale Republiek Joegoslavië (Servië en Montenegro). Bosnië en Herzegovina werd niet opgenomen in de lijst, zodat de lidstaten zelf mochten beslissen of de onderdanen van dit land visumplichtig waren: alle lidstaten, op één na, stelden een visum verplicht⁶.

Toen de Raad na de inwerkingtreding van het Verdrag van Amsterdam bij Verordening (EG) nr. 539/2001 voor het eerst een negatieve en een positieve lijst vaststelde, omvatte de negatieve lijst alle westelijke Balkanlanden, uitgezonderd Kroatië: Albanië, Bosnië en Herzegovina, de Federale Republiek Joegoslavië (Servië en Montenegro) en de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië. Na de onafhankelijkheid van Montenegro werden Servië en Montenegro beide opgenomen in de negatieve lijst⁷.

Het belang van een dialoog over visa voor kort verblijf werd opnieuw bevestigd door de staatshoofden en regeringsleiders in de conclusies van de topontmoeting tussen de EU en de westelijke Balkan van 21 juni 2003 in Thessaloniki, waarin ook het Europese perspectief van de westelijke Balkanlanden werd benadrukt. In de "agenda van Thessaloniki" werd met name het vooruitzicht van visumliberalisatie voor de westelijke Balkanlanden als doel gekoppeld aan de vorderingen van de betrokken landen op het gebied van de versterking van de rechtsstaat, de bestrijding van georganiseerde criminaliteit, corruptie en illegale migratie, en de uitbouw van de administratieve capaciteit voor grenscontrole en documentbeveiliging.

Als eerste concrete stap naar een visumvrije regeling en overwegende dat het vergemakkelijken van contacten tussen mensen een belangrijke voorwaarde was voor een gestage ontwikkeling van economische, humanitaire, culturele, wetenschappelijke en andere banden, sloot de Europese Gemeenschap in 2007 visumversoepelingsovereenkomsten met

⁴ Verordening (EG) nr. 2414/2001 van de Raad van 7 december 2001 (PB L 327 van 12.12.2001, blz. 1), Verordening (EG) nr. 453/2003 van de Raad van 6 maart 2003 (PB L 69 van 13.3.2003, blz. 10), Verordening (EG) nr. 851/2005 van 2 juni 2005 (PB L 141 van 4.6.2005, blz. 3), Verordening (EG) nr. 1791/2006 van de Raad van 20 november 2006 (PB L 363 van 20.12.2006, blz. 1), Verordening (EG) nr. 1932/2006 van 21 december 2006 (PB L 405 van 30.12.2006, blz. 23).

⁵ Van 25 september 1995 (PB L 234 van 3.10.1995, blz. 1).

⁶ Zie bv. de Mededeling in het kader van de tenuitvoerlegging van Verordening (EG) nr. 2317/95 van de Raad van 25 september 1995 ter bepaling van de derde staten waarvan de onderdanen bij overschrijding van de buitengrenzen van de lidstaten in het bezit moeten zijn van een visum (PB C 101 van 3.4.1998, blz. 4).

⁷ Verordening (EG) nr. 1932/2006 van de Raad van 21 december 2006 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 539/2001 (PB L 405 van 30.12.2006) en rectificatie (PB L 29 van 3.2.2007, blz. 10).

Albanië, Bosnië en Herzegovina, de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Montenegro en Servië⁸ (tegelijk met overnameovereenkomsten).

Met deze overeenkomsten werd beoogd het gemakkelijker te maken voor burgers van westelijke Balkanlanden, en met name voor hen die regelmatig naar de Europese Unie reizen, om een visum voor kort verblijf te verkrijgen, en tegelijkertijd met communautaire overnameovereenkomsten duidelijke regels vast te stellen voor de bestrijding van illegale immigratie. Deze overeenkomsten traden op 1 januari 2008 in werking. Gedurende 2008 en 2009 volgde de Commissie de tenuitvoerlegging van de visumversoepelingsovereenkomsten door de vijf westelijke Balkanlanden nauwlettend. Op basis van de resultaten van de eerste toezichtperiode oordeelde de Commissie dat dit nieuwe rechtsinstrument tot een verbetering had geleid van de procedure voor de afgifte van visa in de westelijke Balkanlanden.

° **De dialoog over visumliberalisatie met Albanië, Bosnië en Herzegovina, de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Montenegro en Servië – uitkomsten van het proces**

Opening van de dialoog over visumliberalisatie

Tegen deze dynamische achtergrond en gelijk met de tenuitvoerlegging van de visumversoepelingsovereenkomsten, heeft de Europese Commissie kenbaar gemaakt een dialoog over visumliberalisatie te willen aangaan met Albanië, Bosnië en Herzegovina, de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Montenegro en Servië. In dit kader kondigde de Commissie in haar mededeling over de uitbreidingsstrategie van 6 november 2007⁹ aan door middel van nieuwe concrete stappen geleidelijk te willen toewerken naar liberalisatie van de visumregeling met de westelijke Balkanlanden. Daartoe stelde zij voor met elk van de betrokken landen een open dialoog te voeren om een stappenplan op te stellen met de voorwaarden waaraan moest worden voldaan.

In zijn conclusies van 28 januari 2008 "*juichte de Raad Algemene Zaken en Externe Betrekkingen ook het voornemen van de Europese Commissie toe om spoedig een visumdialoog met alle landen in de regio op gang te brengen, en verklaarde hij zich bereid dit punt verder te bespreken op basis van de te verschijnen mededeling van de Commissie over de Westelijke Balkan, met het oog op de uitwerking van gedetailleerde routekaarten met duidelijke ijkpunten waaraan alle landen in de regio moeten voldoen om geleidelijk vooruitgang te boeken op weg naar visumliberalisering. Hierdoor zouden de Raad en de Commissie in staat worden gesteld de vorderingen bij de noodzakelijke hervormingen op de voet te volgen.*"

Bij het ontwikkelen van de methode voor gestructureerde visumliberalisatie met een duidelijke verbintenis tot resultaatgerichte dialoog heeft de Europese Unie rekening gehouden met het Europese perspectief van de westelijke Balkanlanden, de politieke wil om tot vrijstelling van de visumplicht voor kort verblijf te komen, de communautaire overnameovereenkomst die alle vijf landen hebben gesloten, alsook de visumvrijstelling die de betrokken landen alle EU-burgers hebben verleend.

⁸ Zie de preambule van de overeenkomst met Albanië (PB L 334 van 19.12.2007, blz. 85), Bosnië en Herzegovina (PB L 334 van 19.12.2007, blz. 97), de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië (PB L 334 van 19.12.2007, blz. 125), Montenegro (PB L 334 van 19.12.2007, blz. 169) en Servië (PB L 334 van 19.12.2007, blz. 109).

⁹ COM(2007) 663 van 6.11.2007

In haar mededeling over de versterking van het Europees perspectief van de westelijke Balkan van 5 maart 2008¹⁰ schetste de Commissie het proces dat zij voorstelt om tot visumliberalisatie in de westelijke Balkan te komen. De Commissie wees erop dat het voor de mensen van de westelijke Balkan van groot belang is om zonder visum naar de EU te kunnen reizen, merkte op dat afschaffing van de visumplicht voor alle landen van de regio een onderdeel is van de voorbereidingen op het EU-lidmaatschap, en benadrukte nauwlettend te zullen toezien op de uitvoering van de hervormingen die voor deze doelstelling nodig zijn.

Begin 2008 startte de Commissie de dialoog over visumliberalisatie officieel met achtereenvolgens Servië (30 januari 2008¹¹), de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië (20 februari 2008), Montenegro (21 februari 2008), Albanië (3 maart 2008), en Bosnië en Herzegovina (26 mei 2009).

Voor elk van deze vijf landen heeft de Commissie in overeenstemming met de lidstaten en in overleg met het betrokken land een stappenplan opgesteld. Deze stappenplannen waren bedoeld om de maatregelen te bepalen die elk westelijk Balkanland moest vaststellen en uitvoeren, en om duidelijk te formuleren aan welk vereisten moest worden voldaan. Dit proces moet de betrokken landen helpen te voldoen aan de criteria van overweging 5 van de preambule van Verordening (EG) nr. 539/2001. In de stappenplannen komen met name vier punten aan de orde: documentbeveiliging, illegale migratie, openbare orde en veiligheid, alsook kwesties op het gebied van externe betrekkingen die met het vrije verkeer van personen verband houden. De dialogen en stappenplannen zijn speciaal op elk land afgestemd, zodat de hervormingsinspanningen gericht kunnen worden uitgevoerd en aan de eisen van de EU kan worden voldaan. Hoe snel de visumregelingen worden geliberaliseerd, hangt af van de vorderingen die elk land boekt bij het vervullen van de vastgestelde voorwaarden.

Belangrijkste fasen van het proces

Op basis van de gedetailleerde voortgangsverslagen die de vijf betrokken landen hebben ingediend, legde de Commissie de Raad in november 2008 een eerste voorlopige beoordeling voor van de vorderingen die de vijf landen hadden geboekt bij de tenuitvoerlegging van de stappenplannen voor visumliberalisatie.

Op 25 mei 2009 diende de Commissie na een reeks bijeenkomsten en deskundigenmissies (waarbij deskundigen van de lidstaten actief betrokken waren), bij de Raad een geactualiseerde versie van de beoordelingsverslagen in. Deze werden op 11 en 12 juni 2009 aan de betrokken westelijke Balkanlanden gepresenteerd.

In de geactualiseerde versie van de beoordelingsverslagen werd met name geconcludeerd dat:

- de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië inmiddels aan alle ijkpunten van het stappenplan voldoet;
- Montenegro en Servië ook aanzienlijke voortgang hebben geboekt, zodat nog maar aan een zeer beperkt aantal ijkpunten hoeft te worden voldaan;

¹⁰ COM(2008) 127 van 5.3.2008

¹¹ Deze dialoog over visumliberalisatie heeft geen betrekking op het grondgebied van Kosovo volgens VN-Resolutie 1244/99.

- twee andere landen, Albanië en Bosnië en Herzegovina, ondanks de aanzienlijke voortgang nog aan een reeks ijkpunten moeten voldoen.

Nadat de beoordelingsverslagen waren besproken in de verantwoordelijke werkgroepen van de Raad, concludeerde de Raad (RAZEB) op 15 juni 2009 het volgende:

"De Raad betuigt opnieuw zijn steun voor de dialoog over visumliberalisatie met Albanië, Bosnië en Herzegovina, de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Montenegro en Servië, op basis van stappenplannen met heldere en realistische ijkpunten en van een beoordeling per land. De Raad herinnert eraan dat de betrokken landen zich moeten blijven richten op de volledige voldoening aan die ijkpunten.

In dit verband is de Raad ingenomen met de door de Europese Commissie ingediende geactualiseerde beoordelingsverslagen over de vorderingen in de dialoog betreffende visumliberalisatie met de genoemde landen. De verslagen laten zien dat deze landen onmiskenbare vorderingen hebben gemaakt bij het halen van de ijkpunten in de stappenplannen voor visumliberalisatie. De Raad spoort de Europese Commissie aan zo spoedig mogelijk een wetgevingsvoorstel tot wijziging van Verordening (EG) nr. 539/2001 in te dienen, zoals die van toepassing is op de lidstaten, teneinde idealiter uiterlijk eind 2009 een regeling voor visumvrijstelling tot stand te brengen met de landen die aan alle ijkpunten hebben voldaan.

Gezien de betekenis van visumliberalisering voor de westelijke Balkan onderstreept de Raad hoe belangrijk het is dat alle betrokken landen op basis van hun eigen verdiensten tot een regeling voor visumvrijstelling komen. De Raad is dan ook voldaan over de tot dusver geboekte vooruitgang en verzoekt de landen in de regio nog voortvarender hervormingen uit te voeren teneinde op korte termijn aan de nodige ijkpunten voldoen."

Het huidige voorstel ligt in het verlengde van het voornoemde proces: gelet op, enerzijds, het feit dat de visumversoepelings- en overnameovereenkomsten met de betrokken landen op bevredigende wijze worden uitgevoerd en, anderzijds, de frequentie waarmee hun burgers een visum of toegang wordt geweigerd, stelt de Commissie voor de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, die reeds aan alle ijkpunten voldoet, en Montenegro en Servië, die aan nagenoeg alle ijkpunten voldoen, over te brengen van de negatieve naar de positieve lijst, met dien verstande dat op de dag van goedkeuring van het voorstel door de Raad uiteraard ook die laatste twee aan alle ijkpunten dienen te voldoen.

Volgende stappen

Terwijl het EP en de Raad haar voorstel onderzoeken, blijft de Commissie toetsen of Servië en Montenegro al aan de resterende ijkpunten voldoen; zij zal haar beoordeling tijdig ter kennis brengen van het EP en de Raad.

Voor Montenegro hebben de resterende ijkpunten betrekking op:

- de daadwerkelijke tenuitvoerlegging van de vreemdelingenwet, die sinds januari 2009 van kracht is;
- de formulering van een duurzame oplossing voor de status van ontheemden en binnenlandse ontheemden, waarbij zij onder meer recht op een identiteitsbewijs krijgen;

- de capaciteitsuitbouw op het gebied van rechtshandhaving en de effectieve tenuitvoerlegging van het juridisch kader voor de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit en corruptie, onder meer door de toewijzing van voldoende financiële, personele en technische middelen.

Voor Servië hebben de resterende ijkpunten betrekking op:

- verbetering van het toezicht aan de buitengrenzen en de binnengrens, met name wat betreft de informatie-uitwisseling met Eulex/de Kosovaarse politie;
- de effectieve tenuitvoerlegging van de vreemdelingenwet die sinds april 2009 van kracht is en de vaststelling van de migratiebeheersstrategie;
- de effectieve tenuitvoerlegging van het juridisch kader voor de strijd tegen georganiseerde criminaliteit en corruptie, onder meer door de toewijzing van voldoende financiële, personele en technische middelen;
- de integriteit en veiligheid van de procedures voor de afgifte van nieuwe biometrische paspoorten aan personen die in Kosovo wonen.

Sinds 1999 kan Servië geen controles ter plaatse verrichten met betrekking tot personen die wonen in Kosovo volgens VN-Resolutie 1244/99. Aangezien er geen dialoog over visumliberalisatie was, konden de Commissie en de lidstaten de afgifte van onderliggende documenten en de integriteit en veiligheid van de procedures die de Servische autoriteiten volgen voor de controle van de gegevens die inwoners van Kosovo verstrekken bij aanvraag van een nieuwe Servisch biometrisch paspoort niet verifiëren (door met name deskundigenmissies). Om te voorkomen dat er bij het aanvragen van biometrische paspoorten misbruik van deze situatie wordt gemaakt, kondigden de Servische autoriteiten aan in juli te Belgrado een specifiek coördinatiedirectoraat (Servisch: *Koordinaciona uprava*) te zullen oprichten, dat uitsluitend belast wordt met de behandeling van alle paspoortaanvragen van inwoners van Kosovo en van personen met een burgerschapscertificaat dat is afgegeven voor het grondgebied van Kosovo volgens VN-Resolutie 1244/99.

Uit veiligheidsoverwegingen – met name wat betreft mogelijke illegale migratie van inwoners van Kosovo en van personen met een burgerschapscertificaat dat is afgegeven voor het grondgebied van Kosovo volgens VN-Resolutie 1244/99 – en gelet op het feit dat de procedures die de Servische autoriteiten volgen voor de afgifte van paspoorten aan deze categorie personen niet zijn gecontroleerd, is de Commissie van mening dat houders van Servische paspoorten die zijn afgegeven door het specifieke coördinatiedirectoraat (Servisch: *Koordinaciona uprava*) moeten worden uitgesloten van de visumvrijstelling voor Servië.

Voor Albanië en Bosnië en Herzegovina zal de dialoog over visumliberalisatie worden voortgezet en de Commissie zal haar inspanningen om deze landen te helpen aan de ijkpunten te voldoen, opvoeren. De Commissie wil voorstellen hen naar de positieve lijst over te brengen, zodra zij aan de nodige ijkpunten voldoen.

◦ **Nadere toelichting betreffende houders van biometrische paspoorten en overeenkomsten inzake de vrijstelling van de visumplicht**

De invoering van biometrische paspoorten door de westelijke Balkanlanden is van fundamenteel belang geweest voor de succesvolle afronding van de dialogen over visumliberalisatie. Om veiligheidsredenen en ter voorkoming van illegale migratie dient de

onthefving van de visumplicht voor de onderdanen van de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Montenegro en Servië enkel te gelden voor houders van een nieuw biometrisch paspoort dat door een van deze landen is afgegeven.

Gelet op de Europese aspiraties van de westelijke Balkanlanden en het feit dat deze alle EU-burgers reeds hebben vrijgesteld van de visumplicht, is er geen reden om aan de tenuitvoerlegging van de vrijstelling voor deze drie landen de voorwaarde te verbinden dat er eerst met de EG overeenkomsten inzake de vrijstelling van de visumplicht moeten worden gesloten (zoals het geval was voor de Bahama's en de vijf andere landen die in december 2006 zijn overgebracht van de negatieve naar de positieve lijst).

° **Kosovo volgens VN-Resolutie 1244/99**

De Europese Raad van 19 en 20 juni 2008 benadrukte dat de EU "bereid [blijft] om de economische en politieke ontwikkeling van Kosovo via een duidelijk Europees perspectief te steunen, in overeenstemming met het Europees perspectief van de regio." Na de onafhankelijkheidsverklaring van de parlementaire vergadering van Kosovo op 17 februari 2008, merkte de Raad Kosovo als een uniek geval aan en liet het aan de EU-lidstaten over om overeenkomstig het internationaal recht en de nationale praktijk een besluit nemen over hun betrekkingen met Kosovo. Tot op heden hebben 22 EU-lidstaten Kosovo erkend als onafhankelijke staat.

In de huidige versie van Verordening (EG) nr. 539/2001 van de Raad wordt Kosovo niet genoemd. Momenteel voert de Commissie nog geen dialoog over visumliberalisatie met Kosovo. Overeenkomstig artikel 1, lid 3, van Verordening (EG) nr. 539/2001 dient er aan bijlage I van de verordening derhalve een verwijzing naar Kosovo volgens VN-Resolutie 1244/99 te worden toegevoegd, om visumplicht in te stellen voor personen die in Kosovo wonen. Dit voorstel wordt uitsluitend ingegeven door objectieve veiligheidsoverwegingen betreffende met name mogelijke illegale migratie uit en via Kosovo volgens VN-Resolutie 1244/99. Dit laat de huidige status van Kosovo volgens VN-Resolutie 1244/99 onverlet.

2. Juridische elementen van het voorstel

° **Samenvatting van de voorgestelde actie**

- Het voorstel is bedoeld om de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Montenegro en Servië over te brengen van de negatieve naar de positieve lijst, met dien verstande dat op de dag dat de Raad dit voorstel goedkeurt, ook deze laatste twee aan alle ijkpunten van hun stappenplannen dienen te voldoen.
- Om de hierboven genoemde redenen dienen de houders van Servische paspoorten die zijn afgegeven door het Servische coördinatiedirectoraat te worden uitgesloten van de visumvrijstelling voor Servië.
- Omdat de invoering van biometrische paspoorten door de westelijke Balkanlanden van fundamenteel belang is geweest voor de succesvolle afronding van de dialogen over visumliberalisatie, dient de visumvrijstelling voor de burgers van deze landen alleen te gelden voor houders van een dergelijk biometrisch paspoort.

- Gelet op de huidige situatie wordt voorgesteld Kosovo volgens VN-Resolutie 1244/99 op te nemen in de negatieve lijst, aangezien met Kosovo tot op heden geen visumdialoog is gestart.

° **Rechtsgrondslag**

Verordening (EG) nr. 539/2001 is gebaseerd op artikel 62, punt 2, onder b), punt i), van het EG-Verdrag. Het voorstel tot wijziging van deze verordening dient dezelfde rechtsgrondslag te hebben.

° **Subsidiariteits- en evenredigheidsbeginsel**

Overeenkomstig artikel 62, punt 2, onder b), punt i), van het EG-Verdrag, bevat Verordening (EG) nr. 539/2001 een lijst van derde landen waarvan de onderdanen bij overschrijding van de buitengrenzen in het bezit moeten zijn van een visum (de zogeheten "negatieve lijst") en een lijst van derde landen waarvan de onderdanen van die plicht zijn vrijgesteld (de zogeheten "positieve lijst").

Het besluit om de lijsten te wijzigen, teneinde landen over te brengen van de negatieve naar de positieve lijst of andersom, valt onder de exclusieve bevoegdheid van de EG.

° **Keuze van het instrument**

Een verordening, aangezien het te wijzigen instrument Verordening (EG) nr. 539/2001 is.

3. Gevolgen voor de begroting

De voorgestelde wijziging heeft geen gevolgen voor de communautaire begroting.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EG) nr. 539/2001 tot vaststelling van de lijst van derde landen waarvan de onderdanen bij overschrijding van de buitengrenzen in het bezit moeten zijn van een visum en de lijst van derde landen waarvan de onderdanen van die plicht zijn vrijgesteld

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, met name artikel 62, punt 2, onder b), punt i),

Gezien het voorstel van de Commissie¹²,

Gezien het advies van het Europees Parlement¹³,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De lijst van landen in de bijlagen I en II van Verordening (EG) nr. 539/2001 van 15 maart 2001¹⁴ moet in overeenstemming zijn en blijven met de criteria die zijn vastgesteld in overweging 5 van die verordening. Sommige derde landen, waarvan de situatie ten aanzien van deze criteria is gewijzigd, moeten van de ene naar de andere bijlage worden overgebracht.
- (2) Op 1 januari 2008 zijn visumversoepelingsovereenkomsten met vijf westelijke Balkanlanden – Albanië, Bosnië en Herzegovina, de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Montenegro en Servië – in werking getreden, als een eerste concrete stap op de in de agenda van Thessaloniki geschetste weg naar een visumvrije regeling voor de burgers van westelijke Balkanlanden. Met elk van deze landen is in 2008 een dialoog over visumliberalisatie gestart, waarna er stappenplannen zijn opgesteld. In haar beoordeling van de tenuitvoerlegging van de stappenplannen van mei 2009 concludeerde de Commissie dat de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië aan alle ijkpunten van haar stappenplan voldeed. Montenegro en Servië voldoen inmiddels aan verreweg de meeste ijkpunten van hun respectieve stappenplannen.
- (3) Voor personen die wonen in Kosovo volgens VN-Resolutie 1244/99 en personen met een burgerschapscertificaat voor het grondgebied van Kosovo volgens VN-Resolutie 1244/99 wordt een specifiek coördinatiedirectoraat in Belgrado belast met de

¹² PB C [...], blz. [...].

¹³ PB C [...], blz. [...].

¹⁴ PB L 81 van 21.3.2001, blz. 1.

inontvangstneming van paspoortaanvragen en de afgifte van paspoorten. Uit veiligheidsoverwegingen betreffende met name mogelijke illegale migratie dienen houders van Servische paspoorten die zijn afgegeven door dit specifieke coördinatiedirectoraat (Servisch: *Koordinaciona uprava*) van de visumvrijstelling voor Servië te worden uitgesloten.

- (4) De Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Montenegro en Servië [mits de laatste twee op de dag van goedkeuring van de onderhavige verordening aan alle ijkpunten voldoen] dienen te worden overgebracht naar bijlage II van Verordening (EG) nr. 539/2001. Deze visumvrijstelling dient uitsluitend te gelden voor houders van een biometrisch paspoort dat is afgegeven door een van de drie betrokken landen.
- (5) Omwille van rechtszekerheid en veiligheid, en overeenkomstig artikel 1, lid 3, van Verordening (EG) nr. 539/2001 dient Kosovo volgens VN-Resolutie 1244/99 te worden toegevoegd aan bijlage I van die verordening. Dit laat de status van Kosovo volgens Resolutie 1244/99 van de VN-Veiligheidsraad onverlet.
- (6) Wat IJsland en Noorwegen betreft, vormt deze verordening een ontwikkeling van de bepalingen van het Schengenacquis zoals bedoeld in de door de Raad van de Europese Unie, de Republiek IJsland en het Koninkrijk Noorwegen gesloten overeenkomst inzake de wijze waarop deze twee staten worden betrokken bij de uitvoering, de toepassing en de ontwikkeling van het Schengenacquis, vallend onder het in artikel 1, punt B, van Besluit 1999/437/EG van de Raad van 17 mei 1999 inzake bepaalde toepassingsbepalingen van die overeenkomst bedoelde gebied¹⁵.
- (7) Wat Zwitserland betreft, vormt deze verordening een ontwikkeling van de bepalingen van het Schengenacquis zoals bedoeld in de Overeenkomst tussen de Europese Unie, de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake de wijze waarop Zwitserland wordt betrokken bij de uitvoering, de toepassing en de ontwikkeling van het Schengenacquis, vallend onder artikel 4, lid 1, van Besluit 2004/860/EG van de Raad betreffende de ondertekening van de betrokken overeenkomst¹⁶.
- (8) Wat Liechtenstein betreft, vormt deze verordening een ontwikkeling van de bepalingen van het Schengenacquis in de zin van het Protocol tussen de Europese Unie, de Europese Gemeenschap, de Zwitserse Bondsstaat en het Vorstendom Liechtenstein betreffende de toetreding van het Vorstendom Liechtenstein tot de Overeenkomst gesloten tussen de Europese Unie, de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake de wijze waarop Zwitserland wordt betrokken bij de uitvoering, de toepassing en de ontwikkeling van het Schengenacquis, die vallen onder het gebied bedoeld in artikel 1, punt B, van Besluit 1999/437/EG, juncto artikel 3 van Besluit 2008/261/EG van de Raad van 28 februari 2008 betreffende de ondertekening van het betrokken protocol¹⁷.
- (9) Deze verordening houdt een ontwikkeling in van de bepalingen van het Schengenacquis waaraan het Verenigd Koninkrijk overeenkomstig Besluit 2000/365/EG van de Raad van 29 mei 2000 betreffende het verzoek van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland deel te mogen nemen aan enkele

¹⁵ PB L 176 van 10.7.1999, blz. 31.

¹⁶ PB L 370 van 17.12.2004, blz. 78.

¹⁷ PB L 83 van 26.3.2008, blz. 3.

van de bepalingen van het Schengenacquis, niet deelneemt¹⁸. Het Verenigd Koninkrijk neemt derhalve niet deel aan de aanneming van deze verordening en deze is derhalve niet bindend voor, noch van toepassing in deze lidstaat.

- (10) Deze verordening houdt een ontwikkeling in van de bepalingen van het Schengenacquis waaraan Ierland overeenkomstig Besluit 2002/192/EG van de Raad van 28 februari 2002 betreffende het verzoek van Ierland deel te mogen nemen aan bepalingen van het Schengenacquis, niet deelneemt¹⁹. Ierland neemt derhalve niet deel aan de aanneming van deze verordening en deze is derhalve niet bindend voor, noch van toepassing in deze lidstaat.
- (11) Deze verordening vormt een op het Schengenacquis voortbouwend of anderszins daaraan gerelateerd rechtsbesluit in de zin van artikel 3, lid 1, van de Toetredingsakte van 2003 en van artikel 4, lid 1, van de Toetredingsakte van 2005,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EG) nr. 539/2001 wordt als volgt gewijzigd:

1) bijlage I wordt als volgt gewijzigd:

(a) in deel 1 worden de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië en Servië geschrapt;

(b) in deel 2 wordt de volgende entiteit ingevoegd:

"Kosovo volgens VN-Resolutie 1244/99".

2) in bijlage II, deel 1 worden de volgende landen ingevoegd:

"Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië (*)

Montenegro (*)

Servië [uitgezonderd de houders van een Servisch paspoort dat is afgegeven door het Servisch coördinatiedirectoraat (in het Servisch: *Koordinaciona uprava*)] (*)

(*) De visumvrijstelling geldt alleen voor houders van een biometrisch paspoort."

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

¹⁸ PB L 131 van 1.6.2000, blz. 43.

¹⁹ PB L 64 van 7.3.2002, blz. 20.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in de lidstaten overeenkomstig het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap.

Gedaan te Brussel, op

Voor de Raad
De voorzitter